

امیرعبداللہیان: سندی معروف بہ «سند سپتامبر» بین ما و طرفہای مقابل برجام آمادہ است

بہ گزارش صدای تجارت، امیرعبداللہیان در پاسخ بہ سوالی در خصوص وضعیت برجام و اینکه اصلاً وزارت خارجہ آن را قبول دارد و برای احیای آن تلاش می‌کند یا نہ، گفت: من نمی‌خواہم در این مصاحبہ وارد این بحث شوم کہ برجام خوب یا بد است، نقص دارد یا ندارد. در یک کلام می‌توانم بگویم بالاخرہ مذاکرہ و گفتگویی بین یک طرف با پنج طرف دیگر انجام گرفتہ است و هیچ وقت نمی‌شود گفت در یک مذاکرہ حتی دو جانبہ، چہ برسد یک بہ چند جانبہ، ہمہ شرایط ما محقق می‌شود.

او کہ با روزنامہ اطلاعات گفتگو می‌کرد، افزود: اگر بخواہم بگویم آیا برجامی کہ امروز مقابل ما قرار دارد دروازہ و گشایش بزرگ برای ایران است یا نہ، حتماً این‌طور نیست. در برجام محدودیت‌ها و ایرادات و نقاط قوتی ہم وجود دارد. اگر از من بپرسید بہ عنوان مسئول دستگاہ دیپلماسی اینکه ہمہ چیز مملکت گرہ بخورد بہ سندی بہ نام برجام حتماً منافع ملی ما را در درازمدت تأمین نمی‌کند.

امیرعبداللہیان ادامہ داد: قرار نیست اگر ۶ قطعنامہ درہم پیچیدہ شد، بہ جای آن یک سند صد و چند صفحہ‌ای جای آن ۶ قطعنامہ بنشیند و برای ما گشایش و محدودیت با ہم ایجاد کند؛ اما بہ ہر دلیل باید آن را در زمان خودش بررسی کرد کہ آیا در آن مقطع دستاوردی بہتر از این امکان داشت، وجود داشت؛ یا نہ. همکاران من سال‌ها و ماہ‌ها دربارہ این موضوع بحث کردند و اکنون با این سند بہ عنوان یک سند بین‌المللی مواجہیم، صرف نظر از اینکه آمریکا از برجام خارج شد، صرف نظر از اینکه اروپایی‌ها نہ تنہا بہتر از آمریکا عمل نکردند کہ در عمل و رفتارشان مثل آمریکا بودند؛ اما امروز وقتی کہ با طرفہای مقابل می‌نشینیم و چارچوب و سندی کہ داریم راجع بہ آن بحث می‌کنیم کہ ہمہ طرفہا بہ آن برگردند، ہمین برجام است؛ لذا ما بہ عنوان وزارت خارجہ برجام را کنار نگذاشتیم.

وزیر خارجہ ایران افزود: مذاکراتی کہ در حال انجام آن ہستیم، با طرفہای مقابل توافق داریم کہ همان سند و در رابطہ با همان بحث خواہیم کرد. در ماہ‌های متوالی گفت‌وگوہایی انجام شد و نتیجہ

گفت‌وگوها داشت مارا به توافقی نزدیک می‌کرد. واقعاً در چند قدمی توافق بودیم. شاید اگر اغتشاشات پاییز سال گذشته با مداخلات خارجی وضع را به شکلی که مشاهده شد برای مدتی رقم نزده بود، در برجام، گام‌های نهایی را برداشته بودیم.

او ادامه داد: البته آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها هم دچار خطای در تحلیل شدند و فکر کردند واقعاً در ایران کودتا شده و انقلاب جدیدی رخ داده است؛ اما آمریکایی‌ها زودتر از سه کشور اروپایی (آلمان و انگلیس و فرانسه) فهمیدند که خبری نیست و این اتفاقات و تحریکات و بسیج رسانه‌ای که علیه ایران شکل گرفت نتیجه‌ای نخواهد داشت، لذا زودتر تلاش کردند برگردند ولو اینکه در دشمنی خودشان برای اینکه از این آب گل‌آلود ماهی بگیرند حداکثر استفاده را در آن مقطع کردند.

امیرعبداللہیان تاکید کرد: امروز برای مردم نتیجه مهم است و اینکه اکنون در چه نقطه‌ای هستیم؟ اولاً گفت‌وگوهای ما به مقدار زیادی با طرفهای مقابل برجامی انجام شده و روی کاغذ آمده است و سندی معروف به «سند سپتامبر» بین ما و طرفهای مقابل آماده است. صرف نظر از اینکه تحولاتی تأثیر گذاشت و توافق ما را به تعویق انداختند. بخشی از این تحولات اغتشاشات سال گذشته بود و بخش دیگر جنگ اوکراین بود. طرفهای مقابل هم به دنبال این بودند که از این فرصت‌ها استفاده تا شروطی را به ما تحمیل کنند، اما واقعاً به هیچ وجه از خطوط قرمز عبور نکردیم.

او تصریح کرد: مسیر دیپلماسی را هم هیچ وقت نبستیم. دقیقاً همان زمان که طرفهای آمریکایی می‌گفتند که امروز برجام برای ما اولویت ندارد و نگاه ما در ایران به کف خیابان است، همزمان به ما پیام می‌دادند که آماده به نتیجه رساندن برجام هستیم. پیام دیپلماتیکشان به گونه‌ای دیگر بود. به همین دلیل بارها در پاییز سال گذشته گفتم آمریکایی‌ها دست از ریاکاری بردارند.

امیرعبداللہیان گفت: مگر می‌شود در مسیر دیپلماتیک پیام رسمی بدهید و بگویید برای مذاکره آماده‌ایم، ولی در رسانه بگویید که اصلاً اولویت من مذاکره نیست اولویت من برجام نیست؟. این از رفتارهایی است که آمریکایی‌ها داشته و دارند و برای ما کاملاً شناخته شده است.

او گفت: اکنون در چه نقطه‌ای هستیم؟ اولاً هیچ وقت از مسیر

دیپلماسی و مذاکره دور نشدیم. سلطان عمان طرح و ابتکاری را روی میز گذاشت و در چارچوب آن گفت‌وگوهای را به طور غیرمستقیم با آمریکایی‌ها داشتیم.

وزیر خارجه ایران اضافه کرد: در بخشی از گفت‌وگوها قطر به عنوان واسطه عمل کرد. اکنون روی میز دو سند داریم. یک سند در مورد آزادسازی پول‌های ایران که امیدوارم طی دو سه هفته آینده این پول‌ها با روندی که پیش می‌رود و فعلا در مسیر درست قرار دارد به حساب مورد نظر بانک مرکزی وارد شود. به هیچ‌وجه موارد مصرف این پول‌ها موضوع نفت در مقابل غذا نخواهد بود، اما کالاهای تحریمی و دو منظوره شامل حال توافق ما نیست.

او افزود: کالاهای غیرتحریمی مدنظر هست، اما هرچه که ایران بخواهد می‌تواند در مسیر بانکی خرید و پرداخت کند. گام بعدی، تبادل زندانیان است که توافق کردیم به عنوان یک اقدام انسانی انجام شود و ما همچنان در مسیر تبادل پیام‌ها برای بازگشت همه طرف‌ها به برجام و آن گامی که باید برداشته شود عمل کنیم هم قرار داریم. من فکر می‌کنم توافق دور از دسترس نیست.

او تاکید کرد: برجام از روی میز برداشته نشده است. هنوز به نقطه‌ای نرسیده‌ایم که بگوییم برجام در دستور کار مذاکره ما نیست و از دستور کار خارج شده است. بله، برجام حتی در دوران جانانه اش هم خوب کار نکرد. اولین کسی که برجام را نقض کرد شخص آقای اوباما بود. بعد رئیس‌جمهوری غیرمتعادلی مثل ترامپ آمد و آن تصمیم را گرفت و آن اقدام را انجام داد. ما هیچ دست‌ورالعملی مبنی بر اینکه برجام را از روی میز برداریم نداریم. مذاکره و دیپلماسی در این چارچوب در حال دنبال شدن است.

امیر عبداللہیان اضافه کرد: حتی درباره تغییر محتوا در برجام هم به طرف آمریکایی به صراحت پیام دادیم که وقتی در ادامه دیپلماسی و مذاکره غیرمستقیممان وارد کار نهایی روی سند سپتامبر شدیم تغییرات محتوایی حتی در سند را هم نمی‌پذیریم. این به این معنا نیست که برجام فوق‌العاده است. ما می‌گوییم کاخ سفید اگر صداقت و جدیت دارد همین سندی که ماه‌ها و سال‌ها رویش کار شده است را عملیاتی کند، اما اینکه آیا قرار است تا سال‌های متمادی مبنای دیپلماسی ما با این کشورها فقط سندی به نام برجام باشد حتماً این‌گونه نخواهد بود.

او گفت: برجام برای یک مقطعی است هرچند تاکنون نفعی از آن نبرده‌ایم. آقای بایدن پیام‌هایی می‌دهد مبنی براین که من نیت و اراده جدی دارم برای اینکه به برجام برگردم. ما فکر می‌کنیم آمریکایی‌ها تاکنون به خوبی از فرصت‌های بازگشت به برجام استفاده نکردند. آن‌ها در ارزیابی خود در جنگ اوکراین دچار خطا شدند و اتهاماتی که به ایران وارد می‌کنند که به روسیه پهپاد می‌دهد، کاملاً غلط هست و هیچ‌گاه هم نتوانستند ثابت کنند.

وزیر خارجه ایران افزود: هفت ماه از مذاکره اوکراینی‌ها با نظامیان ما در عمان می‌گذرد و رفته‌اند که سند بیاورند و بگویند پهپاد ایرانی استفاده شده است، ولی تا امروز نتوانستند. بارها از طریق اروپایی‌ها پیغام دادم و با وزیر خارجه اوکراین تماس گرفتم که این ادعا را یا تکرار نکند یا اگر پهپاد ایرانی استفاده شده است سند آن روی میز گذاشته شود. برای ما هم مهم است که روسیه‌ای که می‌گوید از پهپاد ایرانی استفاده نکرده بدانیم واقعاً استفاده کرده است یا نه. اگر سندی دارند نشان دهند و اگر چنین چیزی باشد ما پاسخگو هستیم، لذا فکر می‌کنم در این موضوع همچنان در مسیر دیپلماسی کار را دنبال می‌کنیم با یک هدف؛ هدف اصلی ما لغو تحریم‌هاست. مکانیسم لغو تحریم‌ها سند توافق شده بین ایران و ۵ کشور و بازگشت طرف‌ها به اجرای تعهداتشان در آن سند است.